

OVER 5 JAAR...

Brug tussen burger en hulpverlener

Ja, waar in het sociaal domein staat de ervaringsdeskundige over vijf jaar? Momenteel zijn de ervaringsdeskundigen in loondienst werkzaam binnen het sociaal domein nog op de vingers van twee handen te tellen.

Sinds Wilma Boevink vanaf 2000 de inzet van ervaringsdeskundigheid op de haar kenmerkende wijze in de ggz-sector heeft weten los te trekken, is de ervaringswerker inmiddels niet meer weg te denken binnen ggz-, RIBW- en verslavingsinstellingen. Maar ook binnen het sociaal domein en de eerstelijnsgezondheidszorg zijn ervaringswerkers nu aan een opmars begonnen.

Het antwoord op de vraag waar de ervaringsdeskundige over vijf jaar staat in het sociaal domein, staat of valt met de toegevoegde waarde van een ervaringswerker. Wat voegt de ervaringswerker toe aan de enorme hoeveelheid hulpverleners die reeds actief is in het sociaal domein? Allereerst is belangrijk op te merken: een ervaringswerker is geen hulpverlener.

Met de zich terugtrekkende ziekenhuis- en ggz-zorg wordt het sociaal domein in de komende jaren veel belangrijker voor de burger. Uiteraard zijn de wijk en de buurt zijn directe leefwereld, maar ook als er zorg of begeleiding nodig is, zal de burger die steeds meer dicht bij huis in het sociaal domein consumeren. Over vijf jaar zullen ervaringswerkers voor die burger een belangrijke complementaire rol spelen op de geboden zorg en begeleiding. Omdat zij zowel uit de collectieve ervaringslaag van hun aandachtsgroep putten als gebruikmaken van de kennis die ze hebben verworven door het langdurig samenwerken met zorgprofessionals, kunnen zij optimaal aansluiten bij de behoeften van de burger en een brugfunctie bekleden tussen de hulpverlener en de burger.

Daarbij stel ik mij voor dat huisartsen steeds meer binnen wijkpoli's gaan werken, daarbij ondersteund door allerlei disciplines en hulpverleners, zoals bijvoorbeeld de poh-ggz. Hier zullen ook ervaringswerkers hun rol opeisen, om zodoende de druk bij de hulpverleners van de ketel te halen en burgers te begeleiden in hun zorgvraag en problematiek.

Idealiter bevindt zich rond deze wijkpoli's een netwerk van zelfhulpgroepen van allerlei aard, waar burgers zelf aan hun herstel kunnen werken middels lotgenotencontact en *peer support*. De ervaringswerkers zullen zich niet alleen meer bezighouden met ggz-problematiek, maar ook met psychosociale problematiek als huiselijk geweld, armoede en opvoeding. Ervaringswerkers zijn daar zelf geweest, ze weten dus hoe het is om zorgafhankelijk te zijn en wat er nodig is om weer te herstellen van een ontwrichtende ervaring.

'De ervaringsdeskundige kan een nieuwe loot aan de stam van het sociaal domein worden'

Het zal enige aanpassing en gewenning vergen van de bestaande verhoudingen in de zorg en begeleiding om ruimte te maken voor de inzet van ervaringsdeskundigheid. Maar met visie en de juiste financiële facilitering kan dit een nieuwe loot aan de stam van het sociaal domein worden, die goede vruchten zal kunnen gaan dragen. Het is niet eenvoudig en het vergt tijd en aandacht, maar het zal de moeite waard blijken te zijn. Naar mijn overtuiging zal het ook het werk van de hulpverleners interessanter maken, omdat zij meer toe kunnen komen aan datgene waarvoor ze zijn opgeleid.

Hans van Eeken,
onafhankelijk ervaringswerker, actief in het sociaal domein en betrokken binnen de ggz